

Problema săptămânii 17.

Arătați că dacă numerele reale pozitive $x_1, x_2, \dots, x_n$ au suma $\frac{1}{2}$, atunci ele satisfac inegalitatea

$$\frac{1-x_1}{1+x_1} \cdot \frac{1-x_2}{1+x_2} \cdot \dots \cdot \frac{1-x_n}{1+x_n} \geq \frac{1}{3}.$$

Olimpiadă Leningrad, 1988

Soluție:

Dacă notăm $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$, atunci să observăm că $f(x) \cdot f(y) \geq f(x+y)$, $\forall x, y \geq 0$.

Într-adevăr, inegalitatea

$$\frac{1-x}{1+x} \cdot \frac{1-y}{1+y} \geq \frac{1-x-y}{1+x+y}$$

revine după eliminarea numitorilor la

$$(1-x-y+xy)(1+x+y) \geq (1-x-y)(1+x+y+xy),$$

apoi la $xy(2x+2y) \geq 0$, ceea ce este evident.

Prin inducție rezultă atunci imediat că

$$f(x_1) \cdot f(x_2) \cdot \dots \cdot f(x_n) \geq f(x_1 + x_2 + \dots + x_n), \quad \forall x_1, x_2, \dots, x_n \geq 0.$$

Dacă $x_1 + x_2 + \dots + x_n = \frac{1}{2}$, folosind că $f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{3}$, inegalitatea de mai sus devine tocmai cea din enunț.

Egalitate avem dacă $n-1$ dintre variabile sunt egale cu 0, iar una este egală cu $\frac{1}{2}$.

Să observăm că au loc și afirmațiile:

1) Dacă numerele reale pozitive $x_1, x_2, \dots, x_n$ au suma $\frac{1}{3}$, atunci ele satisfac inegalitatea

$$\frac{1-x_1}{1+x_1} \cdot \frac{1-x_2}{1+x_2} \cdot \dots \cdot \frac{1-x_n}{1+x_n} \geq \frac{1}{2}.$$

2) Dacă numerele $x_1, x_2, \dots, x_n \in (0, 1)$ satisfac egalitatea

$$\frac{1-x_1}{1+x_1} + \frac{1-x_2}{1+x_2} + \dots + \frac{1-x_n}{1+x_n} = \frac{1}{2},$$

atunci $x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n \geq \frac{1}{3}$.

3) Dacă numerele $x_1, x_2, \dots, x_n \in (0, 1)$ satisfac egalitatea

$$\frac{1-x_1}{1+x_1} + \frac{1-x_2}{1+x_2} + \dots + \frac{1-x_n}{1+x_n} = \frac{1}{3},$$

atunci $x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n \geq \frac{1}{2}$.

Motivul este că funcția $f : (0, 1) \rightarrow (0, 1)$, $f(x) = \frac{1-x}{1+x}$, este o involuție, adică verifică $f(f(x)) = x$, $\forall x \in (0, 1)$, adică satisface echivalența

$$f(x) = y \Leftrightarrow f(y) = x$$

pentru orice $x, y \in (0, 1)$.

BIBLIOGRAFIE

<http://www.cut-the-knot.org/arithmetic/algebra/AnInequality.shtml>